

<https://printo.it/pediatric-rheumatology/LT/intro>

Medikamentinis Gydymas

Versija 2016

ĮVADAS

Šioje dalyje bus aptariamas medikamentinis gydymas, dažniausiai naudojamas reumatinėms ligoms gydyti. Kiekvienas skyrius padalytas į 4 pagrindines dalis.

APIBŪDINIMAS

Šioje dalyje pateikiama pagrindinė informacija apie vaisto veikimo mechanizmą ir galimą šalutinį poveikį.

DOZAVIMAS / SKYRIMO BŪDAI

Šioje dalyje aptariamas vaisto dozavimas, paprastai miligramais kilogramui per dieną ar miligramais kūno paviršiaus plotui (kvadratiniais metrais), taip pat vaisto vartojimo būdas (pavyzdžiui, piliulės, injekcijos, infuzijos).

ŠALUTINIS POVEIKIS

Šioje dalyje aptariamas geriausiai žinomas šalutinis poveikis.

PAGRINDINĖS VAIKŲ REUMATINIŲ LIGŲ INDIKACIJOS

Paskutinėje dalyje pateikiamas reumatinių ligų sąrašas ir medikamentinio gydymo indikacijos. Indikacijos nurodo, kad vaikų gydymo konkrečiu vaistu atvejai buvo kruopščiai ištirti ir kontroliuojančios įstaigos, tokios kaip Europos vaistų agentūra (European Medicine Agency, EMA) ir Maisto ir vaistų administracija (Food and Drug Administration, FDA) Jungtinėse Amerikos Valstijose pripažįsta vaistą tinkamu naudoti vaikų gydymui. Tam tikrais atvejais gydytojas gali nuspręsti skirti vaistą, net jei jis nėra autorizuotas.

VAIKŲ MEDIKAMENTINIO GYDYMO TEISINIS REGLAMENTAVIMAS, VAISTŲ VARTOJIMAS PAGAL (IR NE PAGAL) PATVIRTINTAS INDIKACIJAS IR ATEITIES GYDYMO GALIMYBĖS

Prieš 15 metų visų vaistų, naudojamų JIA ir daugeliui kitų vaikų ligų

---

gydyti, veikimas dar nebuvo pakankamai ištirtas. Tai reiškė, kad gydytojai skirdavo vaistus remdamiesi savo asmenine patirtimi arba suaugusių pacientų tyrimais.

Atlikti klinikinius vaikų reumatologijos srities tyrimus seniau buvo labai sudėtinga, daugiausia dėl nepakankamo vaikų tyrimų finansavimo ir menko farmacijos bendrovių susidomėjimo nedidele ir finansiškai nepelningą pediatrijos rinka. Tačiau situacija ryškiai pasikeitė prieš kelerius metus. Jungtinėse Amerikos Valstijose buvo priimtas Tinkamiausių vaistų vaikams įstatymas (the Best Pharmaceuticals for Children Act); Europos Sąjungoje įsigaliojo specialūs teisės aktai, reglamentuojantys pediatrijoje naudojamų vaistų kūrimą (Paediatric Regulation). Šiomis iniciatyvomis farmacijos bendrovės iš esmės buvo priverstos tirti ir tuos vaistus, kurie skiriami vaikams.

Šios JAV ir ES iniciatyvos, palaikomos dviejų didelių organizacijų – Vaikų reumatologijos tarptautinių tyrimų organizacijos (Paediatric Rheumatology International Trials Organisation, PRINTO, www.printo.it), jungiančios daugiau kaip 50 pasaulio valstybių, ir Vaikų reumatologijos bendradarbiaujančių tyrimų grupės (Paediatric Rheumatology Collaborative Study Group, PRCSG, www.prcsg.org), įkurtų Šiaurės Amerikoje, turėjo teigiamą poveikį vaikų reumatologijos vystymuisi, ypač naujų vaistų JIA sergantiems vaikams gamybos ir tyrimų srityje. Šimtai šeimų, kurių vaikai buvo gydomi PRINTO ar PRCSG centruose visame pasaulyje, dalyvavo klinikiniuose bandymuose. Taip buvo sudarytos galimybės vaikus, sergančius JIA, gydyti specialiai ištirtais vaistais. Kartais klinikiniuose tyrimuose taikomas placebo efektas (tabletės ar injekcijos be veikliosios medžiagos), norint įsitikinti, kad tiriamasis vaistas duoda daugiau naudos nei žalos.

Įvertinus šiuos svarbius klinikinius tyrimus, JIA gydymui patvirtinti keli specifiniai vaistai. Tai reiškia, kad kontroliuojančios įstaigos, tokios kaip FDA, EMA ir keletas nacionalinių institucijų, peržiūrėjo mokslinę informaciją, gautą šių vaistų klinikinių tyrimų metu, ir leido farmacijos bendrovėms vaistų apraše (informaciniame lapelyje) nurodyti, kad juos vartoti vaikams yra efektyvu ir saugu.

JIA gydymui patvirtinti vaistai: metotreksatas, etanerceptas, adalimumabas, abateceptas, tocilizumabas ir canakinumabas.

Šiuo metu tiriant vaikus bandoma nustatyti dar keletą vaistų tinkamumą vartoti (arba tai bus daroma artimiausiu metu), taigi gydytojas gali pakviesti Jūsų vaiką dalyvauti tokiuose klinikiniuose tyrimuose.

JIA gydymui nepatvirtinti vaistai: keletas NVNU, azatioprinas, ciklosporinas, anakinra, infliksimabas. Šie vaistai gali būti vartojami be patvirtintų indikacijų ir gydytojas gali Jums rekomenduoti juos, ypač tuo atveju, kai nėra jokio kito efektyvaus gydymo.

GRIEŽTAS NURODYMŲ LAIKYMASIS

Laikytis gydymo nurodymų yra vienas iš svarbiausių veiksnių, siekiant išlaikyti gerą sveikatą (taikant tiek trumpalaikį, tiek ilgalaikį gydymą). Svarbu griežtai laikytis gydytojo nurodymų: pastoviai vartoti paskirtus vaistus, nuolat tikrintis sveikatą, reguliariai atlikti fizioterapijos procedūras, kraujo ir kitus tyrimus ir pan. Šios gydymo programos sudedamosios dalys leidžia kovoti su liga, stiprinti vaiko kūną ir palaikyti gerą sveikatos būklę. Vaistų vartojimo dažnis ir dozės siejami su būtinybe išlaikyti tam tikrą vaisto koncentraciją organizme. Nesilaikant nurodymų, vaisto koncentracija gali sumažėti ir rizika, kad liga paūmės, labai išaug. Siekiant to išvengti, svarbu reguliariai gerti ir leisti vaistus.

Pagrindinė nesėkmingo gydymo priežastis – instrukcijų nesilaikymas. Jeigu paisoma visų gydytojo ir specialistų komandos nurodytų gydymo programos detalių, ligos remisijos tikimybė ypač padidėja. Tenka pripažinti, kad vykdydami visas nurodytas instrukcijas, tėvai gali patirti daugybę išlaidų. Vis dėlto jie turėtų kaip įmanydami stengtis suteikti vaikui geriausias galimybes pagyti. Kaip bebūtų gaila, kuo vaikas didesnis (ypač prasidėjus paauglystei), tikimybė, kad nebus laikomasi gydymo nurodymų, didėja. Paaugliai nenori savęs laikyti ligoniais ir praleidžia jiems sukeliančias nepatogumų gydymo dalis. Taigi šiuo laikotarpiu būdingi ligos paūmėjimai. Remisijai pasiekti ir gyvenimo kokybei pagerinti labai svarbu laikytis gydymo režimo.